

Quickscans voor gesprekken rond de basis van kerk-zijn

in de kerkenraad of met een bredere groep vanuit het kerkelijk kader in de gemeente

Inleiding bij de quickscans

Bij kerk-zijn gaat het in essentie om twee dingen:

1. Geloofsgemeenschap rond de eer van Gods naam
2. Gelovig samenleven, dienen en spreken in de wereld

Volgens artikel IV van de kerkorde moet alles in onderlinge samenhang gericht worden op *'de lofprijzing van de Naam des Heren en de dienst in de wereld'*. Christelijke geloofsgemeenschap en kerk-zijn in relatie tot de wereld vormen twee vleugels waarmee de kerk kan vliegen. Dit kan gevisualiseerd worden met de vogel in het logo van de Protestantse Kerk.

Twee losse vleugels kunnen niet vliegen. Daarom heeft de vogel ook een romp en een staart. Dit staat voor alles wat in de kerk wordt gedaan om *'de samenhang in haar leven en werken te bevorderen en alles te richten op de lofprijzing van de Naam des Heren en de dienst in de wereld'* (KO-artikel IV, lid 3). Hierin heeft de kerkenraad een richtinggevende en samenbindende rol. Hiermee wordt de kerkelijke vitaliteit versterkt.

In het logo is de kop van de vogel onzichtbaar. Dat geldt ook voor Christus als Hoofd van de kerk. Als duif staat de vogel symbool voor Gods Geest. Daarmee wil Christus Zijn kerk inspireren en leiden, zodat God en Zijn wil centraal staan in heel het kerk-zijn. *'In Christus vormt het bouwwerk één geheel en groeit het uit tot een tempel die gewijd is aan de Heer, in wie ook u samen opgebouwd wordt tot een plaats waar God woont door Zijn Geest'* (Efeziërs 2:21-22).

Aan christelijke geloofsgemeenschap, kerkelijke vitaliteit en kerk-zijn in relatie tot de wereld wordt meer inhoud gegeven met [tien thema's voor de basis van kerk-zijn](#). Aan de hand van vier quickscans kan hierover een beleidsrijk gesprek gevoerd worden. De eerste scan is bedoeld voor gesprek over het geheel van kerk-zijn. Aan de hand van daaropvolgende scans kan doorgepraat worden over drie afzonderlijke aandachtsgebieden in het totale kerk-zijn:

Kerk en geloofsgemeenschap	Kerk en vitaliteit	Kerk en wereld
Bidden en vieren Geloven in gemeenschap Geloofsleven ontwikkelen	Leidinggeven Visie en beleid ontwikkelen Vernieuwen en veranderen Beheren	Leven delen Dienstbaarheid delen Geloof delen

Quickscan voor gesprek rond het geheel van kerk-zijn

Deze quickscan richt zich op het geheel van kerk-zijn. De scan kan los gebruikt worden of samen met de drie andere scans rond [tien thema's voor de basis van kerk-zijn](#). Primaire doelgroep is de kerkenraad, maar er kan ook ander kerkelijk kader betrokken worden. Het doel is te komen tot een beleidsrijk gesprek rond kerk-zijn in het algemeen.

Individuele opdracht

Iedereen kruist voor zichzelf 'eens' of 'oneens' aan bij onderstaande stellingen. (Achtergrondinformatie bij de stellingen is te vinden in de inleiding bij de quickscans.)

Stellingen voor bespreking	Eens	Oneens
1. Onze kerkenraad is vooral gericht op geloofsgemeenschap met God en geloofsgenoten.		
2. Onze kerkenraad is vooral gericht op gelovig samenleven, dienen en spreken met anderen.		
3. Onze kerkenraad is vooral gericht op de interne versterking van kerkelijke vitaliteit.		
4. Onze kerkenraad is samenhangend en evenwichtig gericht op het geheel van kerk-zijn.		
5. Onze kerkenraad zoekt in/voor heel het kerk-zijn voortdurend afstemming met God en Zijn wil.		

Gezamenlijke opdracht

1. Iedereen wisselt de eigen reacties op de stellingen uit met degene die naast hem/haar zit en licht die toe.
2. Op een bord of groot vel papier worden alle reacties per stelling geturfd. Dit totaaloverzicht wordt plenair besproken. Als de reacties sterk uiteenlopen, kan dat ook besproken worden.
3. Afrondend wordt besproken wat de reacties en de bespreking daarvan de kerkenraad te zeggen hebben en hoe daaraan opvolging gegeven zal worden.

Quickscan voor gesprek rond de kerk als geloofsgemeenschap

Deze quickscan richt zich op de kerk als christelijke geloofsgemeenschap. De scan kan los gebruikt worden of samen met de drie andere scans rond [tien thema's voor de basis van kerk-zijn](#). Primaire doelgroep is de kerkenraad, maar er kan ook ander kerkelijk kader betrokken worden. Het doel is te komen tot een beleidsrijk gesprek rond de kerk als geloofsgemeenschap.

Individuele opdracht

Iedereen geef een cijfer van 1 tot 5 aan de thema's in het aandachtsgebied 'kerk en geloofsgemeenschap'. Hoe hoger het cijfer hoe beter dit aspect van kerk-zijn wordt gewaardeerd in het lokale kerk-zijn en in de manier waarop de kerkenraad dat bevordert.

Onder elk thema worden belangrijke subthema's genoemd. Het gegeven cijfer bij een thema is een globaal gemiddelde voor het geheel van alle subthema's die daaronder vallen.

Kerk en geloofsgemeenschap		
Bidden en vieren Samen vormgeven aan kerkelijke eredienst, gebed en diverse andere praktijken voor gezamenlijke geloofsbeleving; op zondagen, feestdagen en andere momenten; in kleine groepen en met de hele gemeente.	Geloven in gemeenschap Samen vormgeven aan onderlinge verbinding, met pastoraat en diaconaat, in een veilige, inclusieve setting. En aan bovenlokale verbondenheid tussen gelovigen; aan interkerkelijke, interculturele en internationale oecumene tussen kerken; in verbondenheid met Israël.	Geloofsleven ontwikkelen Samen met alle generaties en met focus op jonge generaties, vormgeven aan de inwijding in en de ontwikkeling van een christelijk geloofsleven met geloofsgenoten (belong), geloofspraktijken (behave) en geloofsbelijden (believe).
Cijfer: ...	Cijfer: ...	Cijfer: ...

Gezamenlijke opdracht

1. Iedereen wisselt de eigen cijfers uit met degene die naast hem of haar zit en licht ze toe.
2. Alle cijfers worden verzameld op een bord of een groot vel papier en het gemiddelde bij elk thema wordt plenair besproken. Als de individuele cijfers per thema sterk uiteenlopen, kan dat ook besproken worden.
3. Afrondend wordt besproken wat de gegeven cijfers en de bespreking daarvan de kerkenraad te zeggen hebben en hoe daaraan opvolging gegeven zal worden.

Quickscan voor gesprek rond het versterken van kerkelijke vitaliteit

Deze quickscan richt zich op het bevorderen van kerkelijk vitaliteit. De scan kan los gebruikt worden of samen met de drie andere scans rond [tien thema's voor de basis van kerk-zijn](#). Primaire doelgroep is de kerkenraad, maar er kan ook ander kerkelijk kader betrokken worden. Het doel is te komen tot een beleidsrijk gesprek rond het bevorderen van kerkelijke vitaliteit.

Individuele opdracht

Iedereen geef een cijfer van 1 tot 5 aan de thema's in het aandachtsgebied 'kerk en vitaliteit'. Hoe hoger het cijfer hoe beter dit aspect van kerk-zijn wordt gewaardeerd in het lokale kerk-zijn en in de manier waarop de kerkenraad dat bevordert.

Onder elk thema worden belangrijke subthema's genoemd. Het gegeven cijfer bij een thema is een globaal gemiddelde voor het geheel van alle subthema's die daaronder vallen.

Kerk en vitaliteit	
Leidinggeven Richting geven en samenhang aanbrengen in het totale kerk-zijn; in relatie tot God, de omgeving/context, de eigen gemeenschap en de bredere kerk (viervoudig luisterend).	Visie en beleid ontwikkelen Koers bepalen en plannen maken of bijstellen voor het totale kerk-zijn; in relatie tot God, de omgeving/context, de eigen gemeenschap en de bredere kerk (viervoudig luisterend).
Cijfer: ...	Cijfer: ...
Beheren Vanuit een richtinggevende visie en een samenhangend beleid in stand houden wat moet blijven en investeren in vernieuwing.	Vernieuwen en veranderen Vanuit een richtinggevende visie en een samenhangend beleid zoeken naar andere geloofspraktijken en nieuwe kerkvormen.
Cijfer: ...	Cijfer: ...

Gezamenlijke opdracht

1. Iedereen wisselt de eigen cijfers uit met degene die naast hem of haar zit en licht ze toe.
2. Alle cijfers worden verzameld op een bord of een groot vel papier en het gemiddelde bij elk thema wordt plenair besproken. Als de individuele cijfers per thema sterk uiteenlopen, kan dat ook besproken worden.
3. Afrondend wordt besproken wat de gegeven cijfers en de bespreking daarvan de kerkenraad te zeggen hebben en hoe daaraan opvolging gegeven zal worden.

Quickscan voor gesprek rond kerk-zijn in relatie tot de wereld

Deze quickscan richt zich op kerk-zijn in relatie tot de wereld. De scan kan los gebruikt worden of samen met de drie andere scans rond [tien thema's voor de basis van kerk-zijn](#). Primaire doelgroep is de kerkenraad, maar er kan ook ander kerkelijk kader betrokken worden. Het doel is te komen tot een beleidsrijk gesprek rond kerk-zijn in relatie tot de wereld.

Individuele opdracht

Iedereen geef een cijfer van 1 tot 5 aan de thema's in het aandachtsgebied 'kerk en werelddienst'. Hoe hoger het cijfer hoe beter dit aspect van kerk-zijn wordt gewaardeerd in het lokale kerk-zijn en in de manier waarop de kerkenraad dat bevordert.

Onder elk thema worden belangrijke subthema's genoemd. Het gegeven cijfer bij een thema is een globaal gemiddelde voor het geheel van alle subthema's die daaronder vallen.

Kerk en wereld		
Leven delen Samen met anderen het goede leven zoeken en met liefdevolle aandacht naar elkaar omzien.	Dienstbaarheid delen Samen met anderen zoeken naar mogelijkheden om elkaar en de omgeving te dienen in gedeelde verantwoordelijkheid.	Geloof delen Samen met anderen luisterend en getuigend het (interreligieuze) geloofsgesprek op gang brengen en blijven voeren.
Cijfer: ...	Cijfer: ...	Cijfer: ...

Gezamenlijke opdracht

1. Iedereen wisselt de eigen cijfers uit met degene die naast hem of haar zit en licht ze toe.
2. Alle cijfers worden verzameld op een bord of een groot vel papier en het gemiddelde bij elk thema wordt plenair besproken. Als de individuele cijfers per thema sterk uiteenlopen, kan dat ook besproken worden.
3. Afrondend wordt besproken wat de gegeven cijfers en de bespreking daarvan de kerkenraad te zeggen hebben en hoe daaraan opvolging gegeven zal worden.